

MOTION ANGÅENDE INSATS AV BORÅS STAD FÖR ATT SPRIDA KUNSKAP I SKOLORNA OM KOMMUNISTISKA REGIMERS BROTT MOT MÄNSKLIGHETEN

Borås Stad bedriver sedan ett antal år ett framgångsrikt arbete med att uppmärksamma och stötta skolorna i kommunen med ambitionen att ge kunskap om nazismens brott mot mänskligheten. Detta viktiga arbete måste fortsätta så att nazismens hemskheter aldrig faller i glömska. Tillsammans med andra kommuner i Sverige har arbetet uppenbarligen varit framgångsrikt, eftersom en Demoskopstudie från 2007 visar att 95% av unga känner till vad som hände i Auschwitz.

Borås Tidning har nyligen uppmärksammat att endast 10% av ungdomarna känner till GULAG lägren i Sovjetunionen. Svenska popstjärnor uppträder i t-shirts med hammaren och skäran utan att förstå vad symbolen står för och vilket förakt man visar överlevare från slavlägren i Sibirien. Okunskapen hos många unga och i någon mån generellt är stor.

Nazityskland dödade omkring 25 milj. människor.

Black Book of Communism estimerar antalet offer för kommunistiska regimer till ca 94 miljoner, varav 65 milj. i Folkrepubliken Kina, 20 milj. i Sovjetunionen, 2 milj. i Cambodja, 2 milj. i Nordkorea och 1,7 milj. i Etiopien. Antalet offer för kommunismen är ifrågasatt, eftersom siffrorna i regel omfattar offer för hungersnöd (5 milj. i Sovjetunionen) och annat där det är svårt att säga om dödstalen beror på medvetna illvilliga gärningar från

statsmaktens sida eller ej. Många forskare hävdar dock att Sovjetregimen skapade svälten för att bryta ner motstånd mot kollektiviseringen av jordbruken.

De sovjetiska arbets- och koncentrationslägrenna skapades för att spärra in "klassfiender". 18 miljoner människor sändes mellan 1930-1953 till de s k GULAG lägren (Главное управление лагерей). Många fångar kom aldrig tillbaks levande från lägren.

Det är inte rimligt att när antalet döda av kommunistiska regimers repression av den egna befolkningen och grannfolken vida överstiger antalet offer för nazismens härjningar, att Borås Stad inte agerar för att söka öka kunskapen båda förtryckarsystemens brott mot mänskligheten. Kampen mot nazism och kommunism/marxism-leninism bör gå hand i hand. Vi har ett ansvar gentemot kommande generationer så att illdåden inte faller i glömska.

Forum för levande historia har tagit fram ett omfattande och bra material om kommunistiska regimers brott mot mänskligheten som innefattar GULAG-lägren, förhållandena i kommunist-Kina, samt Röda Khmerernas (Pol Pot-regimens) folkmord i Cambodja. Material finns, men uppenbarligen har man inte nått ut i skolorna tillräckligt väl, eftersom okunskapen fortfarande är så stor.

Det är inte politikens uppgift att peka ut hur skolorna i Borås skall undervisa i detta ämne. Vad som bör göras är att ge förutsättningar för att stimulera kunskapsgenerering om kommunistiska regimers brott mot mänskligheten. Borås Stad har genomfört resor för skolungdomar till nazistiska koncentrationsläger, vilket har lyft kunskapsnivån hos unga Boråsare.

Jag ser en möjlighet för Borås att bli ledande i Västsverige för att även lyfta kunskapsnivån vad gäller kommunismens offer. Det skulle kunna innefatta att en kunskapsbank i form av en fast eller ambulerande utställning som skolor från Västra Sverige och andra delar av landet kan besöka. Att utvalda intresserade lärare/företrädare för förvaltningar kan få möjligheten att besöka gamla GULAG-läger (numera muséer) för att sprida kunskap och intresse för frågan i stadens skolor. Borås skulle kunna initiera nationella och internationella konferenser i ämnet.

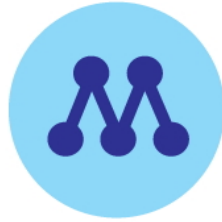
Målsättningen bör vara att om tio år är minst 90% av skolungdomarna i Borås medvetna om både nazismens OCH kommunismens offer. För att citera Borås Tidnings ledarsida: "Det minsta samhället kan göra är att sprida kunskap om några av historiens värsta brott. Oavsett om brotten normaliserades med hjälp av nazistisk eller kommunistisk ideologi".

Med anledning av ovanstående föreslås Kommunfullmäktige besluta:

att utreda förutsättningarna/möjligheten att initiera ett projekt som syftar till att öka skolungdomarnas kunskap om kommunistiska regimers brott mot mänskligheten eftersom okunskapen är mycket stor.

att så långt som möjligt söka finansiera projektet med externa medel från privata mecenater, regionen, organisationer eller liknande.

Lars-Gunnar Comén (m)

Exempel på relevant litteratur:

Applebaum, Anne, *GULAG – De Sovjetiska lägrens historia*, Norstedts Förlag, 2004

Baltabai G. & Agibayeva R., *Descendants Remember*, "ALZHIR" Museum and Memorial Complex, Astana, 2017

Chandler, David, *Under ett vackert tyg – Ett fasansfullt samhällsexperiment i Kambodja*, Forum för Levande Historia, Skrift # 8:2009

Courtois, Stéphane (red), *The Black Book of Communism: Crimes, Terror, Repression*, Harvard University Press, 1999

Karlsson, Klas-Göran & Shoenhals, Michael, *Brott mot mänskligheten under kommunistiska regimer - Forskningsöversikt*, Forum för Levande Historia, 2008

Karlsson, Klas-Göran, *Terror och tystnad – Sovjetregimens krig mot den egna befolkningen*, Atlantis, 2003

Kommunistiska regimers brott mot mänskligheten – Elevtidning, Forum för Levande Historia, 2013

Lovell, Julia, *Maoism – A Global History*, The Bodley Head, 2019

Weisberg, Liv (red), *Brott mot mänskligheten under kommunistiska regimer*, Forum för Levande Historia, 2017

Wolde Amanuel, Gedion, *The Day of the Martyrs*, RTMMM, Addis Ababa, 2010

Muséer där kommunistiska regimers brott mot mänskligheten uppmärksammas:

ALZHIR Museum and Memorial Complex of Political Repressions and Totalitarianism Victims, Akmol (nära Nur-Sultan (Astana)), Kazakstan (slavlager för bara kvinnor)
www.museum-alzhir.kz

GULAG History Museum, Moskva, Ryska Federationen
www.gmig.ru/en/

House of Terror (Terror Háza Múzeum), Budapest, Ungern
www.terrorhaza.hu

Museum of Communism, Prag, Tjeckien
www.muzeumkomunismu.cz

Museum of Political Repression Victims Memory, Dolinka (nära Karaganda). Kazakstan
www.museum.karaganda.kz (website ej i funktion ?)

Perm36 GULAG Museum – Memorial Complex of Political Repression, Chusovskoy rayon, (100 km från Perm), Ryska Federationen
www.perm36.com

Red Terror Martyrs Memorial Museum, Addis Ababa, Etiopien
www.rtmmm.org

Tuol Sleng Genocide Museum, Phnom Pehn, Cambodja
www.tuolsleng.gov.kh/en/